

Ο δρόμος για τον Παράδεισο είναι μακρύς, Μαρούλα Κλιάφα

Θέμα: Η άρνηση των ανθρώπων να αποδεχτούν τη διαφορετικότητα και οι συνέπειες.

Είδος: επιστολικό μυθιστόρημα

ΕΝΟΤΗΤΕΣ:

1^η επιστολή: Τα παράπονα της Βερόνικας για τη σκληρή στάση των ανθρώπων.

2^η επιστολή: Η κατανόηση και η στήριξη της Ελένης.

1^η ΕΠΙΣΤΟΛΗ - ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΒΕΡΟΝΙΚΑΣ

Αναφέρεται στη ρατσιστική συμπεριφορά των γειτόνων που όχι μόνο δεν κάνουν σχέσεις με την οικογένειά της αλλά θέλουν να τους διώξουν από την πολυκατοικία. Επειδή είναι Αλβανοί, θεωρούνται κακοί και ανεπιθύμητοι και αντιμετωπίζονται σκληρά, επιθετικά και απαξιωτικά. Το πρόβλημα είναι ψυχολογικό (θλίψη) και πρακτικό (θα τους διώξουν).

ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΒΕΡΟΝΙΚΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΤΗΣ

Η επιστολή με το α' πρόσωπο και τον εξομολογητικό χαρακτήρα, παρουσιάζει άμεσα τα συναισθήματα. Είναι η θλίψη, η απογοήτευση, ο πόνος, το αίσθημα της αδικίας, του διωγμού, της περιθωριοποίησης και της περιφρόνησης. Δεν μπορεί να καταλάβει ποια διαφορά υπάρχει μεταξύ ανθρώπων διαφορετικής εθνικότητας ούτε το μίσος των ανθρώπων. Νιώθει ζήλια (όχι με την κακή έννοια) για την Ελένη που δεν αντιμετωπίζει τέτοια προβλήματα.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΒΕΡΟΝΙΚΑΣ

Ευαίσθητη, απογοητευμένη, πικραμένη, οραματίζεται έναν κόσμο χωρίς διαχωριστικές γραμμές.

2^η ΕΠΙΣΤΟΛΗ - ΤΙ ΕΝΟΧΛΕΙ ΤΗΝ ΕΛΕΝΗ ΣΤΗ ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Ως πιο αρνητικό δε θεωρεί τη σκληρή στάση, αλλά την υποκρισία και τον οίκτο. Δηλαδή, θεωρεί απαράδεκτο οι άνθρωποι να λυπούνται κάποιον που έχει πρόβλημα ή να αδιαφορούν για το πρόβλημα και να κάνουν ότι δεν το βλέπουν. Προφανώς όλα αυτά προέρχονται από την προσωπική της εμπειρία. Η Ελένη είναι ανάπηρη και δεν μπορεί να συμμετέχει σε αγώνες. Προσπαθεί όμως να αντιμετωπίσει το πρόβλημά της πλάθοντας στη φαντασία της μια άλλη εικόνα του εαυτού της (ένα υγιές κορίτσι που ασχολείται με αθλητισμό). Άρα δεν έχει συμβιβαστεί με την κατάστασή της και κρύβει το πρόβλημα από τη φίλη της παρουσιάζοντας μια εξιδανικευμένη εικόνα του εαυτού της.

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΝΗΣ

Αισθάνεται λύπη, κατανόηση και ενδιαφέρον για τη φίλη της. Φαίνεται να έχει θάρρος και ελπίδα για τη ζωή και ελπίζει ότι κάποτε θα κατακτήσει την ευτυχία αν και ο δρόμος για τον παράδεισο είναι μακρύς.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΕΛΕΝΗΣ

Η Ελένη προσπαθεί να στηρίξει τη φίλη της δίνοντας κουράγιο και αισιοδοξία. Είναι μια ώριμη κοπέλα, που γνωρίζει τις δυσκολίες της ζωής, κατανοεί τη σκληρότητα του κόσμου. Δεν μας εκπλήσσει αυτό, γιατί το πρόβλημά της (κινητικά προβλήματα) την οδηγεί και αυτήν στο κοινωνικό περιθώριο και τον αποκλεισμό. Εμπνέεται από τις ανθρωπιστικές αξίες και κατακρίνει τον ρατσισμό και την ξενοφοβία. Δεν έχει όμως συμβιβαστεί με το πρόβλημά της και βρίσκει διέξοδο σε μια φανταστική πραγματικότητα. (φαντάζεται πως είναι ένα υγιές, κοινωνικό και γεμάτο δραστηριότητες κορίτσι).

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΙΤΛΟΥ (Ο δρόμος για τον Παράδεισο είναι μακρύς)

Ο Παράδεισος συμβολίζει την ευτυχία, τη γαλήνη. Η πορεία (ο δρόμος) προς την ευτυχία είναι δύσκολος, δύσβατος. Συναντά κανείς εμπόδια, την έχθρα ή την αδιαφορία των άλλων, τη δική του απογοήτευση, την αδυναμία να συνεχίσει την πορεία αυτή. Όταν αλλάξουν οι συνθήκες και γίνουν πιο φιλικές και όταν ο ίδιος ανακτήσει τις δυνάμεις του και συνεχίσει τον δρόμο ξεπερνώντας τις δυσκολίες αυτές, φτάνει στον δικό του Παράδεισο. Χρειάζεται όμως συνεχής αγώνας, κουράγιο, δύναμη και πείσμα. Αυτό τον αγώνα έχει να κάνει η Βερόνικα και η Ελένη για να τις δεχτεί η κοινωνία και να τις αντιμετωπίσει ως ισότιμα μέλη της.

ΓΛΩΣΣΑ

Απλή δημοτική, πράγμα λογικό αφού γράφουν δυο δεκαπεντάχρονα κορίτσια. Το ύφος είναι απλό, σαφές, κατανοητό, εξομολογητικό, προσωπικό και αποκαλυπτικό, αφού πρόκειται για επιστολές.

ΑΦΗΓΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΟΙ ΤΡΟΠΟΙ

Πρόκειται για πρωτοπρόσωπους αφηγητές, δηλαδή τα δύο κορίτσια που παρουσιάζουν τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους. Φυσικά το κείμενο στηρίζεται στην αφήγηση ως αφηγηματικό τρόπο, αφού πρόκειται για επιστολές.

ΣΧΗΜΑΤΑ ΛΟΓΟΥ

Μεταφορές (ένας κόμπος είχε σταθεί στο λαιμό μου)

Ασύνδετο σχήμα (οικονομική άνεση, ομορφιά, έρωτα..)

Εικόνες οπτικοακουστικές (η μαμά δε μίλησε καθόλου)

Επανάληψη (πως με τον καιρό θα τους περάσει. Αυτούς μπορεί να τους περάσει.)

Ο ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥ

Ο όρος ρατσισμός κυριολεκτικά σημαίνει το μίσος ή τον φόβο για άτομα που ανήκουν σε φυλές διαφορετικές από τη δική μας, καθώς και την εχθρική ή και υποτιμητική στάση απέναντί τους. Ο όρος ρατσισμός χρησιμοποιείται κατ' επέκταση και προς άτομα διαφορετικά από εμάς, όσον αφορά άλλα διακριτικά γνωρίσματα πέρα από τη φυλή, π.χ. το φύλο, την εθνική/τοπική καταγωγή, την κοινωνική θέση, την κατάσταση της υγείας.

Κοινωνικός ρατσισμός: εκδηλώνεται απέναντι σε άτομα που έχουν αναπηρίες, ανήκουν σε χαμηλότερα κοινωνικά και οικονομικά στρώματα, είναι ναρκομανείς, φυλακισμένοι, ασκούν χειρωνακτικά επαγγέλματα, δεν έχουν καλές επιδόσεις στο σχολείο, δεν ντύνονται σύμφωνα με τη μόδα...

Θρησκευτικός ρατσισμός: εκδηλώνεται όταν μια θρησκεία θεωρείται ως η μόνη αληθινή.

Φυλετικός ρατσισμός: τα άτομα που ανήκουν σε μια συγκεκριμένη φυλή (πχ λευκή) θεωρούν ότι είναι ανώτεροι από αυτούς που ανήκουν σε άλλη φυλή (πχ μαύρη φυλή)

Εθνικός ρατσισμός: άτομα ενός έθνους θεωρούνται ανώτερα από τα άλλα έθνη.